

Ffurflen Hawlio

Rhaid i chi ateb pob cwestiwn sydd wedi'i nodi â symbol ******

At ddefnydd swyddogol yn unig			
Swyddfa Tribiwnlys			
Rhif yr achos		Dyddiad derbyn	

1 Eich manylion

1.1

Teitl

☐ Mr

☐ Mrs

☐ Miss

☐ Ms

☐ Arall

1.2*

Enw cyntaf (neu enwau)

1.3*

Cyfenw neu enw'r teulu

1.4

Dyddiad geni

/

/

1.5

Rhywedd

☐ Gwryw

☐ Benyw

☐ Mae'n well gen i beidio dweud

1.6*

Cyfeiriad

Cod post

1.7

Rhif ffôn

I gysylltu â chi yn ystod y dydd

1.8

Rhif ffôn symudol (os yw'n wahanol)

1.9

Sut hoffech i ni gysylltu â chi?

(Ticiwch un blwch yn unig)

E-bost

Post

1.10

Cyfeiriad e-bost

1.11

A ydych chi'n gallu cymryd rhan mewn gwrandawiadau drwy fideo a dros y ffôn?

Gallaf gymryd rhan mewn gwrandawriad fideo

Gallaf gymryd rhan mewn gwrandawriad dros y ffôn

Ni allaf gymryd rhan mewn gwrandawriad fideo na gwrandawriad dros y ffôn

Eglurwch pam na allwch chi gymryd rhan mewn gwrandawriad fideo na gwrandawriad dros y ffôn

2 Manylion yr Atebydd (sef y cyflogwr, yr unigolyn neu'r sefydliad rydych yn hawlio yn erbyn)

2.1* Rhowch enw eich cyflogwr, yr unigolyn neu'r sefydliad rydych yn hawlio yn erbyn (os oes angen, gallwch ychwanegu rhagor o atebwyr yn 2.5)

2.2* Cyfeiriad

Cod post

2.3* A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

2.4 Os ydych wedi gweithio mewn cyfeiriad arall i'r cyfeiriad a roesoch yn 2.2, rhowch y cyfeiriad llawn, os gwelwch yn dda

Cyfeiriad

Cod post

2.5 Os oes atebwyr eraill, ticiwch y blwch hwn a rhowch eu henwau a'u cyfeiriadau yma. (Os nad oes digon o le yma ar gyfer enwau'r holl atebwyr ychwanegol, gallwch ychwanegu unrhyw rai eraill yn Adran 13.)

Atebydd 2

Enw

Cyfeiriad

Cod post

2.6 A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

Oes

Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chynghor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas.

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

Atebydd 3

Enw

Cyfeiriad

Cod post

2.8 A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chyngor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw)

3 Achosion lluosog

3.1 Ydych chi'n ymwybodol fod eich hawliad yn un o nifer o hawliadau yn erbyn yr un cyflogwr yn deillio o'r un amgylchiadau, neu amgylchiadau tebyg?

☐

Ydw

☐

Nac ydw

Os ydych, ac y gwyddoch enwau unrhyw hawlwyrr eraill, rhestrwch y rhain yma. Bydd hyn yn ein galluogi i gysylltu eich hawliad gyda hawliadau perthnasol eraill.

4 Achosion lle nad yr atebwydd oedd eich cyflogwr

4.1 A wnaethoch weithio i'r atebwydd rydych yn gwneud hawliad yn ei erbyn?

☐

Do. Ewch i adran 5

☐

Naddo. Ewch i Adran 8

5 Manylion cyflogaeth

Rhowch yr wybodaeth ganlynol os ydych chi, neu os oeddech chi'n gyflogedig, os yw'n bosibl.

5.1 Pa bryd gychwynnodd eich swydd?

Ydych chi'n parhau mewn swydd?

☐

Ydw

☐

Nac ydw

Os daeth eich swydd i ben, pa bryd?

Os nad yw eich swydd wedi dod i ben, ydych chi mewn cyfnod rhybudd, os ydych, pa bryd y daw'r cyfnod hwn i ben?

5.2 Nodwch pa swydd yr ydych/yr oeddech yn ei chyflawni

6 Enillion a buddion

6.1 Ar gyfartaledd, faint o oriau yr ydych, neu oeddech chi'n ei weithio bob wythnos yn y swydd y mae'r hawliad hwn yn gysylltiedig â hi?

awr yr wythnos

6.2 Faint o arian yr ydych, neu oeddech chi'n ennill?

Tâl cyn treth

£

☐ Wythnosol ☐ Misol ☐ Yn flynyddol

Tâl terfynol arferol

(gan gynnwys goramser, comisiwn a bonwsau a.y.b)

£

☐ Wythnosol ☐ Misol ☐ Yn flynyddol

6.3 Os yw eich swydd wedi dod i ben, oeddech chi wedi gweithio (neu a gawsoch eich talu) cyfnod rhybudd?

☐ Oeddwn ☐ Nac oeddwn

wythnos mis

6.4 Oeddech chi'n rhan o gynllun pensiwn eich cyflogwr?

☐ Oeddwn ☐ Nac oeddwn

Os oeddech, nodwch gyfraniad wythnosol eich cyflogwr

£

6.5 Rhowch fanylion unrhyw fuddion eraill e.e. car cwmni, yswiriant meddygol, ayb gan eich cyflogwr

7 Os yw eich swydd gyda'r atebdd wedi dod i ben, beth sydd wedi digwydd ers hynny?

7.1 A oes gennych chi swydd arall?

☐ Oes ☐ Nac oes

Os na, ewch i Adran 8

7.2 Nodwch pa bryd ddechreuodd y swydd, neu pa bryd fydd y swydd yn dechrau.

7.3 Nodwch faint o gyflog rydych yn ennill yn awr (neu faint fyddwch chi'n ennill).

£

☐ Wythnosol ☐ Misol ☐ Blynnyddol

8 Math a manylion yr hawliad

8.1* Nodwch y math o hawliad rydych yn ei wneud drwy roi tic mewn un neu fwy o'r blychau isod.

- ☐ Cefais fy niswyddo'n annheg (gan gynnwys diswyddo deongliadol)
- ☐ Gwahaniaethwyd yn fy erbyn ar sail:
  - ☐ oedran ☐ hil (gan gynnwys lliw, cenedligrwydd a tharddiad ethnig neu genedlaethol)
  - ☐ ailbennu rhywedd ☐ anabled
  - ☐ beichiogrwydd neu famolaeth ☐ priodas neu bartneriaeth sifil
  - ☐ cyfeiriadedd rhywiol ☐ rhyw (gan gynnwys cyflog cyfartal)
  - ☐ crefydd neu gred

- ☐ Rwy'n gwneud hawliad chwythu'r chwiban yn cynnwys diswyddo neu unrhyw fath annheg arall o driniaeth ar ôl chwythu'r chwiban.

- ☐ I am claiming a redundancy payment

- ☐ I am owed

- ☐ tâl cyfnod rhybudd
- ☐ tâl gwyliau
- ☐ arrears of pay
- ☐ tâl dyledus

- ☐ Rwy'n gwneud hawliad arall y gall y Tribiwnlys Cyflogaeth ddelio ag o.
(Nodwch natur yr hawliad. Darperir enghreifftiau yn y Canllaw.)

8.2* Rhowch gefndir a manylion eich hawliad yn y blwch isod.

Dylech gynnwys **y dyddiad(au) pan ddigwyddodd yr hyn rydych yn cwyno yn ei gylch yma.**

Defnyddiwch y ddalen wag ar ddiwedd y ffurflen os bydd angen.

9 What do you want if your claim is successful?

9.1 Ticiwch y blwch/blychau perthnasol i ddweud beth yr hoffech ei gael os bydd eich hawliad yn llwyddiannus:

Os ydych yn hawlio am ddiswyddo annheg, i gael eich hen swydd yn ôl ac iawndal (adfer i'ch hen swydd)

Os ydych yn hawlio am ddiswyddo annheg, i gael swydd arall gyda'r un cyflogwr neu gyflogwr cysylltiedig ac iawndal (ailgysylltiad)

iawndal yn unig

Os ydych yn hawlio am wahaniaethu, argymhelliad (gweler y Canllaw).

9.2 Pa iawndal neu rwymedi ydych yn ei geisio?

Os ydych yn hawlio iawndal ariannol, rhowch gymaint o wybodaeth ag sy'n bosib ynghylch faint rydych yn hawlio a sut y cyfrifwyd y swm dan sylw. (Sylwch yr ystyrir unrhyw ffigwr a nodir isod fel gwybodaeth ddefnyddiol, ond ni fydd yn cyfyngu ar yr hyn allwch ei hawlio, a chewch ailedrych ar y swm a hawlir nes ymlaen. Gweler y Canllaw am ragor o wybodaeth ar sut allwch gyfrifo'r iawndal). Os ydych yn ceisio unrhyw rwymedi arall gan y Tribiwnlys, nad ydych wedi'i nodi'n barod, rhowch hyn isod, os gwelwch yn dda.

10 Gwybodaeth i reoleiddwyr mewn achosion datgelu wedi'u diogelu

- 10.1 Os yw eich hawliad yn ymwneud â, neu'n cynnwys, hawliad ble'r ydych yn gwneud datgeliad wedi'i ddiogelu dan Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (a adnabyddir hefyd fel hawliad chwythu'r chwiban),, ticiwch y blwch os hoffech gopi o'r ffurflen hon, neu wybodaeth ohoni, gael ei hanfon ar eich rhan i reolydd perthnasol (a adnabyddir fel 'unigolyn penodedig' dan y ddeddfwriaeth berthnasol) gan staff y tribiwnlys. (Gweler y Canllaw).

☐

Enw'r rheoleiddiwr perthnasol

11 Eich cynrychiolydd chi

Os oes rhywun wedi cytuno i'ch cynrychioli chi, llenwch yr wybodaeth ganlynol, os gwelwch yn dda. Byddwn yn cysylltu â'ch cynrychiolwr yn unig o hyn ymlaen.

- 11.1 Enw'r cynrychiolydd

- 11.2 Enw'r sefydliad

- 11.3 Cyfeiriad

Cod post

- 11.4 RZhif DX (os yw'n hysbys)

- 11.5 Rhif ffôn

- 11.6 Rhif ffôn symudol (os yw'n wahanol)

- 11.7 Eu cyfeirnod ar gyfer gohebiaeth

- 11.8 Cyfeiriad e-bost

- 11.9 Sut hoffech i ni gyfathrebu â hwy?
(Ticiwch un blwch yn unig)

☐ E-bost

☐ Post

12 Anabledd

- 12.1 A oes gennych anabledd corfforol, meddyliol neu addysgol neu gyflwr iechyd sy'n golygu bod angen cymorth arnoch yn ystod eich achos? ☐ Oes ☐ Nac oes

Os oes, byddai o gymorth i ni pe baech yn nodi beth yw'ch anabledd, a dweud pa gymorth, os o gwbl, fydd arnoch ei angen wrth i'ch hawliad fynd trwy'r system, gan gynnwys ar gyfer unrhyw wrandawadau a gynhelir mewn adeilad y tribiwnlys.

Gelwir y rhain yn addasiadau rhesymol. Gall addasiadau rhesymol gynnwys:

- Dogfennau mewn fformatau, lliwiau a ffontiau eraill
- help gyda chyfathrebu, gweld, gwrando, siarad neu gymorth gan gyfieithydd/dehonglydd
- cymorth gyda mynediad a symudedd, os bydd gwrandawriad yn cael ei gynnal wyneb yn wyneb

13 Manylion atebwyr ychwanegol

Mae Adran 2 yn caniatáu ichi restru hyd at dri atebydd yma. Os bydd rhagor o atebwyr, rhowch eu manylion yma

Atebydd 4

Enw

Cyfeiriad

Cod post

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐ Oes ☐ Nac oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chyngor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas.

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

- ☐ Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas
- ☐ Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.
- ☐ Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas
- ☐ Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

Atebydd 5

Enw

Cyfeiriad

Cod post

A oes gennych rif tystysgrif cymodi cynnar Acas?

☐

Oes

☐

Nac Oes

Dylai bod gan bron bawb y rhif hwn cyn iddynt lenwi'r ffurflen hawlio. Gallwch ddod o hyd iddo ar eich tystysgrif Acas. Am gymorth a chyngor, ffoniwch Acas ar 0300 123 1100 neu ewch i www.acas.org.uk

Os Oes, rhowch y rhif tystysgrif cymodi cynnar Acas.

Os Nac oes, pam nad yw'r rhif hwn gennych?

☐

Mae gan rywun arall rwy'n gwneud yr hawliad gyda nhw rif tystysgrif cymodi cynnar Acas

☐

Nid oes gan Acas y pŵer i gymodi ar fy hawliad neu ran o fy hawliad.

☐

Mae fy nghyflogwr eisoes wedi bod mewn cysylltiad ag Acas

☐

Mae fy hawliad yn ymwneud â chwyn am ddiswyddo annheg yn unig sy'n cynnwys cais am gymorth interim. (Gweler y Canllaw).

14 Gwybodaeth ychwanegol

Gallwch gynnwys gwybodaeth ychwanegol ynglŷn â'ch hawliad yn yr adran hon.

Os ydych yn rhan o hawliad grŵp, rhoiwch rifau tystysgrif cymodi cynnar Acas ar gyfer y bobl eraill yn eich grŵp. Os nad oes ganddynt rifau, dywedwch wrthym pam.

Rheoliadau Cyffredinol Diogelu Data

Mae'r Weinyddiaeth Gyfiawnder a Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EF yn prosesu gwybodaeth bersonol amdanoch chi yng nghyd-destun achosion tribiwnlys.

I gael manylion am y safonau rydym yn eu dilyn wrth brosesu'ch data, ewch i: <https://www.gov.uk/government/organisations/hm-courts-and-tribunals-service/about/personal-information-charter.cy>

I gael copi papur o'r hysbysiad preifatrwydd hwn, ffoniwch ein canolfan gyswllt i gwsmeriaid:

Cymru a Lloegr: 0300 323 0196

Siaradwr Cymraeg: 0300 303 5176

Yr Alban: 0300 790 6234

Noder: gellir anfon copi o'r ffurflen hawlio neu'r ymateb a gohebiaeth arall sy'n gysylltiedig â'r tribiwnlys i'r parti arall ac Acas at ddibenion achos tribiwnlys neu i setlo'r hawliad.

Rhestr wirio'r Tribiwnlysoedd Cyflogaeth

Gwiriwch y canlynol, os gwelwch yn dda:

1. Darllenwch y ffurflen i wneud yn siŵr fod yr wybodaeth a roddwyd yn gywir, a'ch bod wedi cynnwys pob darn o wybodaeth y credwch i fod yn berthnasol i chi neu'ch cleient.
2. Peidiwch ag amgáu llythyr eglurhaol i'ch ffurflen. Os oes gennych unrhyw wybodaeth berthnasol arall, rhwch yr wybodaeth hon yn y blwch 'Gwybodaeth Ychwanegol' ar y ffurflen.
3. Anfonwch y ffurflen wedi'i llenwi i'r swyddfa berthnasol.
4. Cadwch gopi o'r ffurflen a anfonwyd atom yn saff.

Os cyflwynwyd eich hawliad ar-lein, neu os byddwch wedi'i anfon drwy'r post ynghyd â'r ffi briodol, dylech gael cadarnhad bod y swyddfa sy'n delio gyda'ch hawliad wedi'i dderbyn o fewn pum niwrnod gwaith. Os na fyddwch wedi clywed dim o fewn pum niwrnod, cysylltwch â'r swyddfa honno'n uniongyrchol, os gwelwch yn dda. Os yw'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno'r hawliad yn llai na phum niwrnod i ffwrdd, gwiriwch fod y swyddfa wedi'i dderbyn cyn y dyddiad hwnnw.

Rydych wedi dewis i argraffu ac anfon eich ffurflen drwy'r post. Hoffwn eich atgoffa y prosesir ffurflenni a gyflwynir ar-lein yn llawer cyflymach na'r ffurflenni a ddanfonir drwy'r post. Os ydych eisiau cyflwyno eich hawliad ar-lein, ewch i www.gov.uk/employment-tribunals/make-a-claim

Gellir dod o hyd i restr o fanylion cyswllt ein swyddfeydd ar dudalen canolfan wrandawiadau ein gwefan yn – www.gov.uk/guidance/employment-tribunal-offices-and-venues; os nad ydych yn sicr pa swyddfa y dylech gysylltu â hi, ffoniwch ein Canolfan Gyswllt Tribiwnlys Cyflogaeth (Llun – Gwener, 9am – 5pm) gallant roi gwybodaeth gyffredinol i chi ynglŷn â phrosesau'r Tribiwnlys Cyflogaeth hefyd.

Canolfan Gyswllt Cwsmeriaid:

Cymru a Lloegr: 0300 323 0196

Siaradwyr Cymraeg: 0300 303 5176

Yr Alban 0300 790 6234